

Regeringskansliet

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet
li.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia till li.spn@regeringskansliet.se

Datum

2025-12-05

Dnr

2025KS495 010

Härryda kommun – Remissvar En bättre organisering av fastighetsbildningsverksamheten (SOU 2025:98) – LI2025/01713

Yttrande över En bättre organisering av fastighetsbildningsverksamheten

Härryda kommun har tagit del av betänkandet *En bättre organisering av fastighetsbildningsverksamheten*. Kommunen vill i detta yttrande framhålla synpunkter som är viktiga att ha med i det framtida arbetet.

Fastighetsbildningsverksamheten – en del av samhällsbyggnadsprocessen

Enligt nuvarande lydelse i Lag (1995:1393) om kommunal lantmäterimyndighet har en kommun möjlighet att ansöka om inrättande av kommunalt lantmäteri (KLM). Kommunen ska i ansökan redovisa att villkor i lagen uppfylls samt redovisa den utredning som behövs för ärendets prövning.

Härryda kommun ansökte i februari 2022 om tillstånd att inrätta KLM. Bakgrunden till att Härryda kommun skickade in ansökan var för att kommunen var övertygad om att detta skulle effektivisera samhällsbyggnadsprocessen genom att bättre samordna fastighetsbildningen och plan- och byggprocessen. Regeringen avslog 2023-04-27 Härryda kommuns ansökan.

Härryda kommun anser att det är viktigt att framhålla att fastighetsbildningsverksamheten är en integrerad del av den större helheten samhällsbyggnadsprocessen. Utredningen saknar denna helhetssyn och tenderar att se fastighetsbildningsverksamheten som en isolerad verksamhet. Utredningen tar inte heller hänsyn till de kommunala lantmäterimyndigheternas, enligt Härryda kommuns mening, viktiga roll i samhällsbyggnadsprocessen. I en kommun med KLM har exempelvis plan- och bygglovverksamheten möjlighet att ta stöd av de kommunala lantmäterimyndigheternas fastighetsrättsliga expertis. Detta förbättrar detaljplanernas fastighetsrättsliga kvalitet och därmed underlättar genomförbarheten av detaljplanerna. Nuvarande lagstiftning möjliggör därmed en snabb och effektiv samhällsbyggnadsprocess i de kommuner som har, eller kan tillåtas få inrätta, kommunal lantmäterimyndighet. Utredningens förslag riskerar att leda till en långsammare och mindre effektiv samhällsbyggnadsprocess.

Organisering av fastighetsbildningsverksamheten

Härryda kommun anser att de förslag som utredningen lägger fram försvårar processen att inrätta KLM. Detta eftersom utredningens förslag begränsar vilket arbete en KLM kan utföra utöver lantmäteriförrättningar samt även begränsar vilka lantmäteriförrättningar som ska kunna handläggas av en KLM. Förslaget innebär även att inget anslag från kommunen får ske, att KLM måste ha egna lokaler och egen HR-personal. Förslaget begränsar också medverkan och samarbete med kommunens andra förvaltningar samt innehåller krav att KLM tvångsmässigt måste använda och betala för det statliga lantmäteriets ärendehanteringssystem och tekniska handlägningsstöd.

Utredningens förslag innebär att även befintliga KLM kontinuerligt, över tid, måste uppfylla villkoren såsom vid inrättande av nya KLM. Detta i kombination med förslagets begränsning av vilka ärenden som får handläggas av en KLM gör att Härryda kommun befarar att många av de befintliga KLM blir för små och kommer att behöva avvecklas.

Härryda kommun anser att det är av stor vikt att möjligheten för kommuner att inrätta och bedriva KLM bibehålls, samt att inrättande av KLM i samverkan med andra kommuner bör möjliggöras.

Härryda kommun vill även poängtera värdet av den lokalkännedom och den kunskap om pågående och genomförda förrättningar som de kommunala lantmäterimyndigheterna besitter. Härryda kommun befarar att konsekvensen av att det i framtiden blir färre kommunala lantmäterimyndigheter blir en försämring av fastighetsbildningsverksamheten.

KOMMUNSTYRELSEN
Härryda kommun

Sammanträdesdatum
2026-02-05

§ 35

Dnr 2025KS495

Yttrande över betänkandet En bättre organisering av fastighetsbildningsverksamheten SOU 2025:98

Beslut

Kommunstyrelsen antar yttrande över betänkandet *En bättre organisering av fastighetsbildningsverksamheten* SOU 2025:98 som sitt eget yttrande till Regeringskansliet.

Reservation

Peter Arvidsson (-) reserverar sig mot beslutet. Per Olov Risman (SD) reserverar sig mot beslutet skriftligt i bilaga 3.

Sammanfattning av ärendet

Regeringen har skickat ut betänkandet *En bättre organisering av fastighetsbildningsverksamheten* SOU 2025:98 på remiss med sista svarsdag den 4 mars 2026.

Utredningen föreslår bland annat en tydligare rättslig reglering av statens övergripande ansvar för fastighetsbildningsverksamheten samt tydligare villkor för att få inrätta en kommunal lantmäterimyndighet.

Förvaltningen har lämnat ett förslag till yttrande där det är viktigt att framhålla att fastighetsbildningsverksamheten är en integrerad del av den större helheten samhällsbyggnadsprocessen. Förvaltningen har tagit fram ett förslag till yttrande i vilket det framkommer att utredarens förslag kommer att innebära att processen att inrätta kommunala lantmäterimyndigheter försvåras.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse 22 januari 2026
- Härryda kommuns yttrande över En bättre organisering av fastighetsbildningsverksamheten
- Missiv till Remiss av betänkandet En bättre organisering av fastighetsbildningsverksamheten
- Betänkande En bättre organisering av fastighetsbildningsverksamheten

Signatur justerande	Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum
2026-02-05

Förslag till beslut på sammanträdet

Per Vorberg (M) föreslår att kommunstyrelsen, i enlighet med förvaltningens förslag, antar yttrande över betänkandet *En bättre organisering av fastighetsbildningsverksamheten* SOU 2025:98 som sitt eget yttrande till Regeringskansliet.

Per Olov Risman (SD) föreslår med instämmande av Peter Arvidsson (-) att kommunstyrelsen avslår Per Vorbergs förslag.

Beslutsgång

Ordföranden redovisar att han kommer ställa Per Vorbergs förslag mot Per Olov Rismans förslag.

Kommunstyrelsen godkänner redovisad beslutsgång.

Per Vorbergs och Per Olov Rismans förslag

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunstyrelsen bifaller Per Vorbergs förslag.

Signatur justerande		Utdragsbestyrkande

Yttrande över betänkandet SOU 2025:98

Avslag; Reservation – Som framgår av handlingarna finns en signifikant risk för en påverkan från kommunstyrets politiska önskemål på en kommunal förrättningsverksamhet. En sådan verksamhet kommer att ha mycket stort behov av uppmätningar och därmed omfattande digitaliseringar. Vidare är det tyvärr rimligt anta att exempelvis ”utflytande gränser” och liknande lätt kan vålla konflikter. Därför bör kommunen inte ha en egen lantmåteriverksamhet.

Per Olov Risman (SD)